

NARODOWY
BANK POLSKI

luty 2024 r.

**Informacja o aktywach
finansowych i zobowiązaniach
gospodarki polskiej
w III kwartale 2023 r.
na podstawie
rachunków finansowych**

Spis treści

Wstęp	3
1. Aktywa finansowe i zobowiązania	5
1.1. Sektor przedsiębiorstw niefinansowych	6
1.2. Sektor instytucji finansowych	8
1.3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	12
1.4. Sektor gospodarstw domowych	14
2. Wierzytelności netto/zadłużenie netto	17
Załącznik	19

Wstęp

W Informacji omówiono najistotniejsze zmiany w aktywach finansowych i zobowiązaniach poszczególnych sektorów instytucjonalnych w trzecim kwartale 2023 r. Wykorzystane informacje pochodzą z kwartalnych rachunków finansowych zestawianych przez Departament Statystyki Narodowego Banku Polskiego w oparciu o zasady zawarte w Europejskim Systemie Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 2010)¹ z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Banku Centralnego². Szczegółowe dane z zakresu kwartalnych i rocznych rachunków finansowych według sektorów instytucjonalnych wraz z objaśnieniami metodologicznymi dostępne są na stronie internetowej NBP³. Wszelkie procesy zachodzące w gospodarce, w tym będące skutkiem polityki monetarnej i fiskalnej, znajdują swoje odzwierciedlenie w statystyce rachunków finansowych.

Obraz sytuacji finansowej sektorów instytucjonalnych w III kwartale 2023 r. wyłaniający się na podstawie statystyki rachunków finansowych jest następujący: gospodarstwa domowe i instytucje finansowe dysponowały nadwyżkami finansowymi, podczas gdy instytucje rządowe i samorządowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe odnotowały deficyt finansowy.

Korzystna sytuacja finansowa gospodarstw domowych w III kwartale ub.r. związana była m.in. ze wzrostem wynagrodzeń nominalnych, waloryzacją rent i emerytur, jak również świadczeniami wypłaconymi w tym okresie przez sektor instytucji rządowych i samorządowych – dodatkowym rocznym świadczeniem pieniężnym dla emerytów i rencistów (14. emerytura) oraz świadczeniem w ramach programu rządowego „Dobry Start”. W rezultacie stan środków na rachunkach bankowych gospodarstw domowych, w szczególności depozytach bieżących, był wyższy niż trzy miesiące wcześniej. Dodatkowo gospodarstwa domowe zwiększyły swoje zaangażowanie w jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne oraz uprawnienia emerytalno-rentowe. Z kolei wejście w życie rządowego programu „Bezpieczny Kredyt 2%” w lipcu 2023 r. miało wpływ na wzrost wielkości zadłużenia gospodarstw domowych z tytułu kredytów i pożyczek w III kwartale ub.r. Z drugiej strony poziom zadłużenia gospodarstw domowych nadal był obniżany na skutek zawieranych ugód pomiędzy bankami a kredytobiorcami frankowymi oraz unieważnionych frankowych umów kredytowych.

Deficyt finansowy sektora instytucji rządowych i samorządowych determinowany był przede wszystkim spadkiem dochodów podatkowych (PIT, CIT i VAT). Na pogorszenie wyniku oddziaływał również wzrost wydatków budżetu państwa związanych m.in. z zakupami sprzętu wojskowego, wypłatą dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej

² Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w dziedzinie kwartalnych rachunków finansowych – EBC/2013/24 z późn. zm.

³ <https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/statystyka-monetarna-i-finansowa/rachunki-finansowe/>

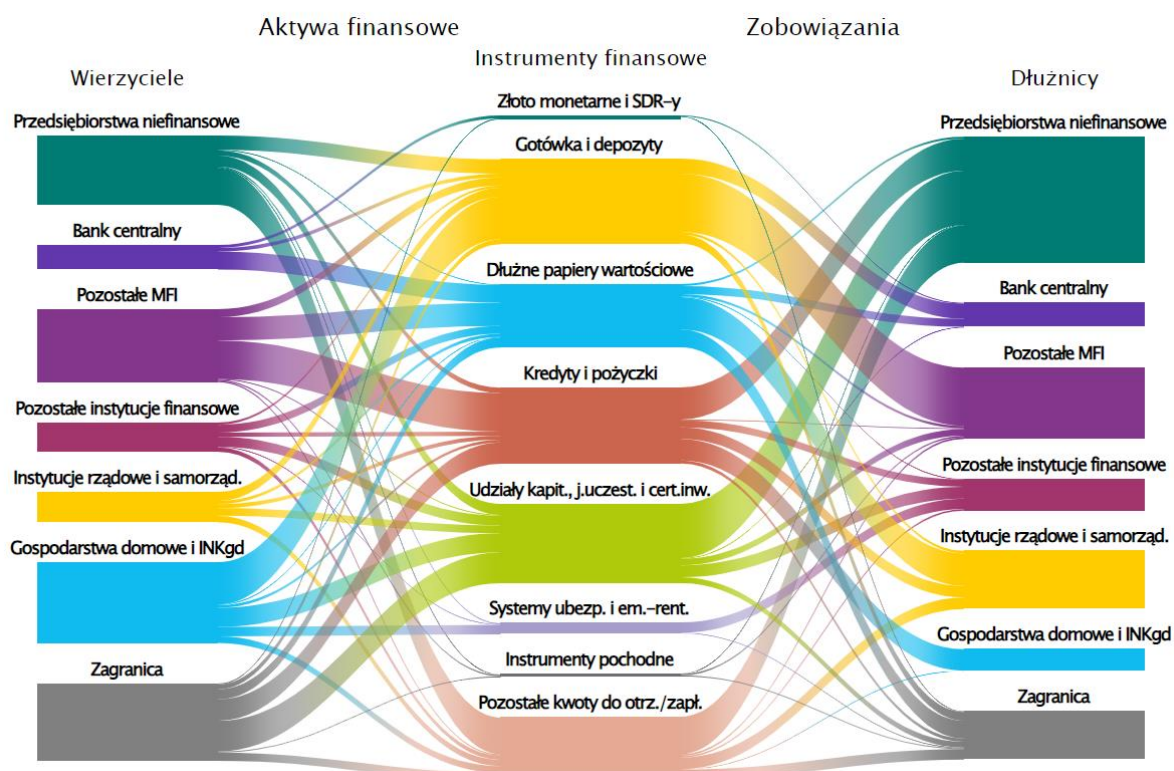
oraz wyższymi kosztami obsługi długu publicznego wynikającymi w szczególności z wyższych wypłat odsetkowych od obligacji oszczędnościowych.

W przypadku instytucji finansowych największy wpływ na wielkość nadwyżki finansowej całego sektora miały wyniki finansowe banków komercyjnych. Do wysokich zysków banków w III kwartale ub.r. przyczyniła się m.in. marża odsetkowa (przychody odsetkowe były kilkukrotnie wyższe niż koszty odsetkowe) oraz decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o niepobieraniu składek na fundusz gwarancyjny banków za 2023 r. Dynamika wzrostu depozytów złożonych w bankach komercyjnych przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa niefinansowe była wyższa niż w poprzednich okresach, a wysoka nadpłynność sektora bankowego była m.in. absorbowana przez NBP za pomocą operacji otwartego rynku (emisja bonów pieniężnych).

1. Aktywa finansowe i zobowiązania

Wartość aktywów finansowych całej gospodarki polskiej na koniec III kwartału 2023 r. wyniosła 11.610,1 mld zł. Największymi zasobami finansowymi dysponował sektor instytucji finansowych – 4.792,0 mld zł, w szczególności monetarne instytucje finansowe. Majątek finansowy gospodarstw domowych wyniósł 3.010,3 mld zł, a przedsiębiorstw niefinansowych – 2.617,8 mld zł. Wartość zobowiązań całej gospodarki polskiej była na poziomie 12.609,5 mld zł, a największy wpływ na tę kategorię miały instytucje finansowe – 4.820,1 mld zł oraz przedsiębiorstwa niefinansowe – 4.763,5 mld zł. Informacje o aktywach finansowych i zobowiązaniach prezentowane są w rachunkach finansowych w podziale na instrumenty finansowe. Podstawowymi instrumentami finansowymi są: AF.1 – złoto monetarne i specjalne prawa ciągnięcia (SDR-y), AF.2 – gotówka i depozyty, AF.3 – dłużne papiery wartościowe, AF.4 – kredyty i pożyczki, AF.5 – udziały kapitałowe i udziały lub jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, AF.6 – systemy ubezpieczeniowe, emerytalno-rentowe i standaryzowanych gwarancji, AF.7 – instrumenty pochodne i opcje na akcje dla pracowników, AF.8 – pozostałe kwoty do otrzymania/zapłać. Każdy składnik aktywów finansowych posiada swój odpowiednik w postaci zobowiązań (za wyjątkiem złota monetarnego).

Wykres 1.1. Aktywa finansowe i zobowiązania sektorów instytucjonalnych w podziale na instrumenty finansowe w III kwartale 2023 r.

Gotówka i depozyty, których wartość w gospodarce wyniosła na koniec III kwartału ub.r. 3.207,9 mld zł należały w dużej mierze do gospodarstw domowych (1.564,9 mld zł) i przedsiębiorstw niefinansowych (542,6 mld zł). Jednocześnie były one zobowiązaniami przede wszystkim pozostałych monetarnych instytucji finansowych (2.202,9 mld zł). Największym emitentem dłużnych papierów wartościowych są instytucje rządowe i samorządowe – zobowiązania z tego tytułu na koniec III kwartału ub.r. wynosiły 1.223,9 mld zł. Nabywcami dłużnych papierów wartościowych są przede wszystkim monetarne instytucje finansowe. Na koniec III kwartału 2023 r. banki komercyjne posiadały dłużne papiery wartościowe (obligacje i bony pieniężne) o wartości 879,2 mld zł, a NBP – 673,0 mld zł (głównie zagraniczne). Kredyty i pożyczki (wartość ogółem na koniec III kwartału ub.r. – 2.876,1 mld zł) oferowane są przede wszystkim przez pozostałe monetarne instytucje finansowe – wartość udostępnionych środków według stanu na koniec kwartału wyniosła 1.455,8 mld zł. Największe zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek miały przedsiębiorstwa niefinansowe (1.209,8 mld zł) oraz gospodarstwa domowe (799,6 mld zł). Jednakże podstawowym źródłem finansowania działalności przedsiębiorstw niefinansowych są wyemitowane udziały kapitałowe (2.048,4 mld zł na koniec III kwartału ub.r.). Największymi inwestorami w udziały kapitałowe i jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne na polskim rynku są inwestorzy zagraniczni (1.161,1 mld zł) oraz gospodarstwa domowe (722,6 mld zł). Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia wynoszące na koniec III kwartału ub.r. 2.394,0 mld zł były przede wszystkim należnościami/zobowiązaniami przedsiębiorstw niefinansowych.

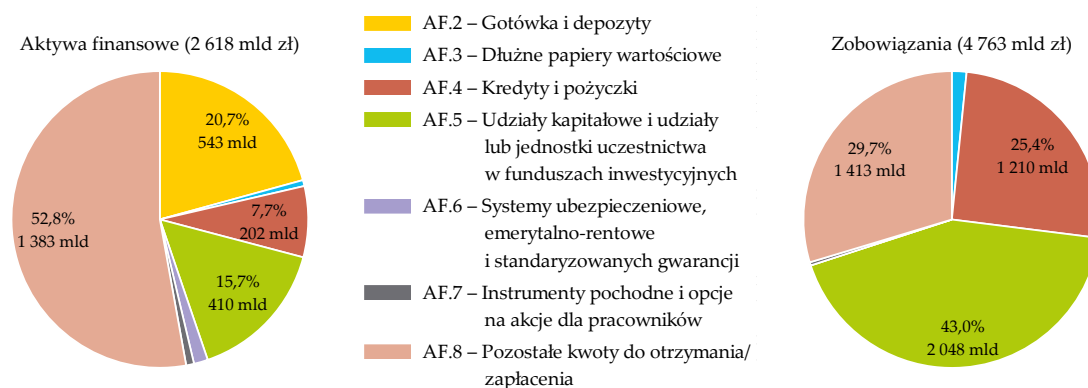
1.1. Sektor przedsiębiorstw niefinansowych

Zgodnie z zasadami ESA 2010 sektor przedsiębiorstw niefinansowych obejmuje jednostki, których główną działalnością jest produkcja i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, w szczególności: spółki, przedsiębiorstwa państwowe, wspólników spółek cywilnych, spółdzielnie, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek zatrudniające powyżej 9 osób, oddziały przedsiębiorców zagranicznych, grupy producenckie.

Struktura bilansu finansowego sektora przedsiębiorstw niefinansowych jest stabilna w czasie. Największy udział w aktywach finansowych stanowią pozostałe kwoty do otrzymania (52,8% aktywów finansowych na koniec III kwartału 2023 r.). Obejmują one udzielane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą kredyty handlowe, jak również pozostałe należności. Wysoki udział w majątku finansowym przedsiębiorstw niefinansowych stanowią ponadto: gotówka i depozyty – 20,7% na koniec III kwartału ub.r., udziały kapitałowe (w szczególności akcje nienotowane na giełdach papierów wartościowych i pozostałe udziały kapitałowe inne niż akcje) – 15,7% oraz udzielone pożyczki – 7,7%. Głównym źródłem finansowania działalności gospodarczej przedsiębiorstw niefinansowych są środki pochodzące z emisji udziałów kapitałowych. Na koniec III kwartału 2023 r. ich udział w całości zobowiązań wyniósł 43,0%. Dodatkowo przedsiębiorstwa niefinansowe kredytuują się u swoich kontrahentów (pozostałe

kwoty do zapłacenia stanowiły 29,7% sumy zobowiązań) oraz wykorzystują środki pochodzące z kredytów i pożyczek (25,4% całości zobowiązań), w szczególności długoterminowych. Istotną część kredytów i pożyczek (39,8% na koniec III kwartału ub.r.) jest zaciągnięta u nierezydentów.

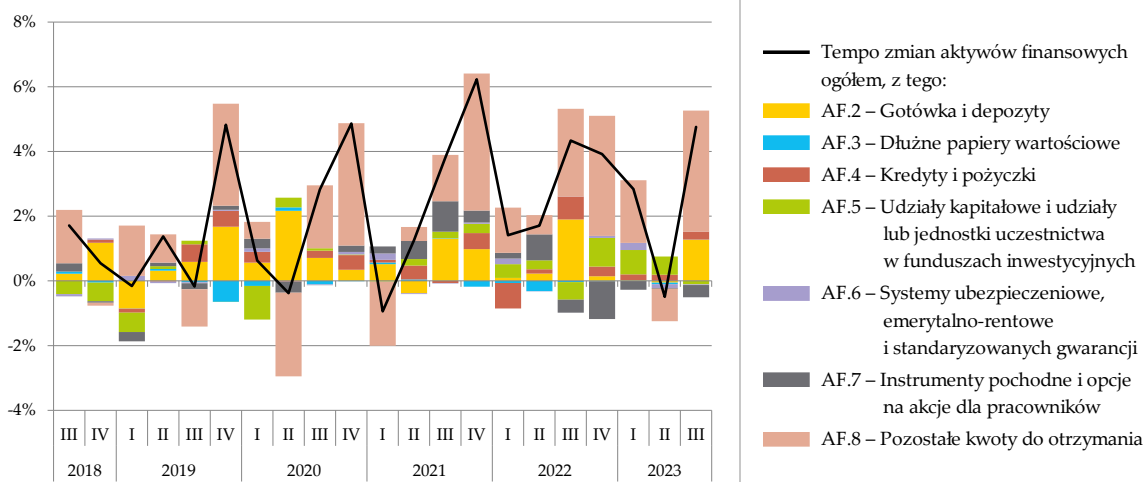
Wykres 1.1.1. Struktura aktywów finansowych i zobowiązań sektora przedsiębiorstw niefinansowych w III kwartale 2023 r.

1.1.1. Aktywa finansowe

Najistotniejsze zmiany aktywów finansowych sektora przedsiębiorstw niefinansowych w III kwartale 2023 r. dotyczyły pozostałych kwot do otrzymania oraz gotówki i depozytów. Pozostałe kwoty do otrzymania, obejmujące kredyty handlowe oraz pozostałe należności, wzrosły w omawianym kwartale o 93,4 mld zł (7,2% kw/kw) i dotyczyły przede wszystkim transakcji z innymi przedsiębiorstwami niefinansowymi. Pomimo wzrostu należności przedsiębiorstwa niefinansowe były w stanie utrzymać wysoką płynność finansową, a posiadane nadwyżki

Wykres 1.1.2. Kwartalne tempo zmian aktywów finansowych przedsiębiorstw niefinansowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych⁴

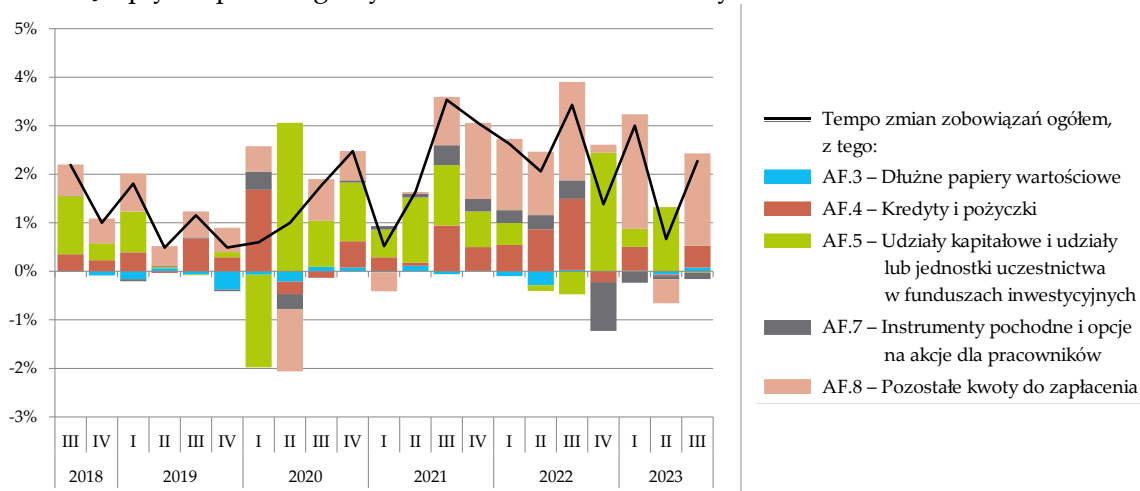
⁴ Struktura wpływu instrumentów finansowych została obliczona jako kwartalna zmiana stanów poszczególnych instrumentów finansowych w relacji do stanu początkowego aktywów finansowych ogółem danego sektora instytucjonalnego.

finansowe lokowały na rachunkach bankowych głównie w bankach krajowych – wzrost depozytów ogółem wyniósł 31,1 mld zł (6,2% kw/kw), w tym depozyty firm w krajowych bankach komercyjnych zwiększyły się o 28,0 mld zł (5,9% kw/kw).

1.1.2. Zobowiązania

Największe zmiany zobowiązań przedsiębiorstw niefinansowych w III kwartale 2023 r. dotyczyły pozostałych kwot do zapłacenia oraz kredytów i pożyczek. Zobowiązania z tytułu pozostałych kwot do zapłacenia zwiększyły się o 88,7 mld zł (6,7% kw/kw) i było to związane przede wszystkim z odraczaniem płatności swoim dostawcom – przedsiębiorstwom niefinansowym. Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek wzrosło o 21,0 mld zł (1,8% kw/kw), co było związane przede wszystkim z przeszacowaniami długoterminowych kredytów i pożyczek zaciągniętych za granicą oraz zaliczkami otrzymanymi od sektora instytucji rządowych i samorządowych z tytułu długoterminowych kontraktów militarnych⁵. Zadłużenie z tytułu kredytów bankowych zmniejszyło się w analizowanym okresie o 3,6 mld zł.

Wykres 1.1.3. Kwartalne tempo zmian zobowiązań przedsiębiorstw niefinansowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych⁶

1.2. Sektor instytucji finansowych

Zgodnie z ESA 2010 sektor instytucji finansowych obejmuje instytucje, których podstawową działalnością jest świadczenie usług finansowych, tj. głównie pośrednictwo finansowe i/lub pomocnicza działalność finansowa. W sektorze instytucji finansowych wyodrębnia się następujące podsektory: S.121 – bank centralny, S.12T – pozostałe monetarne instytucje finansowe (banki oraz

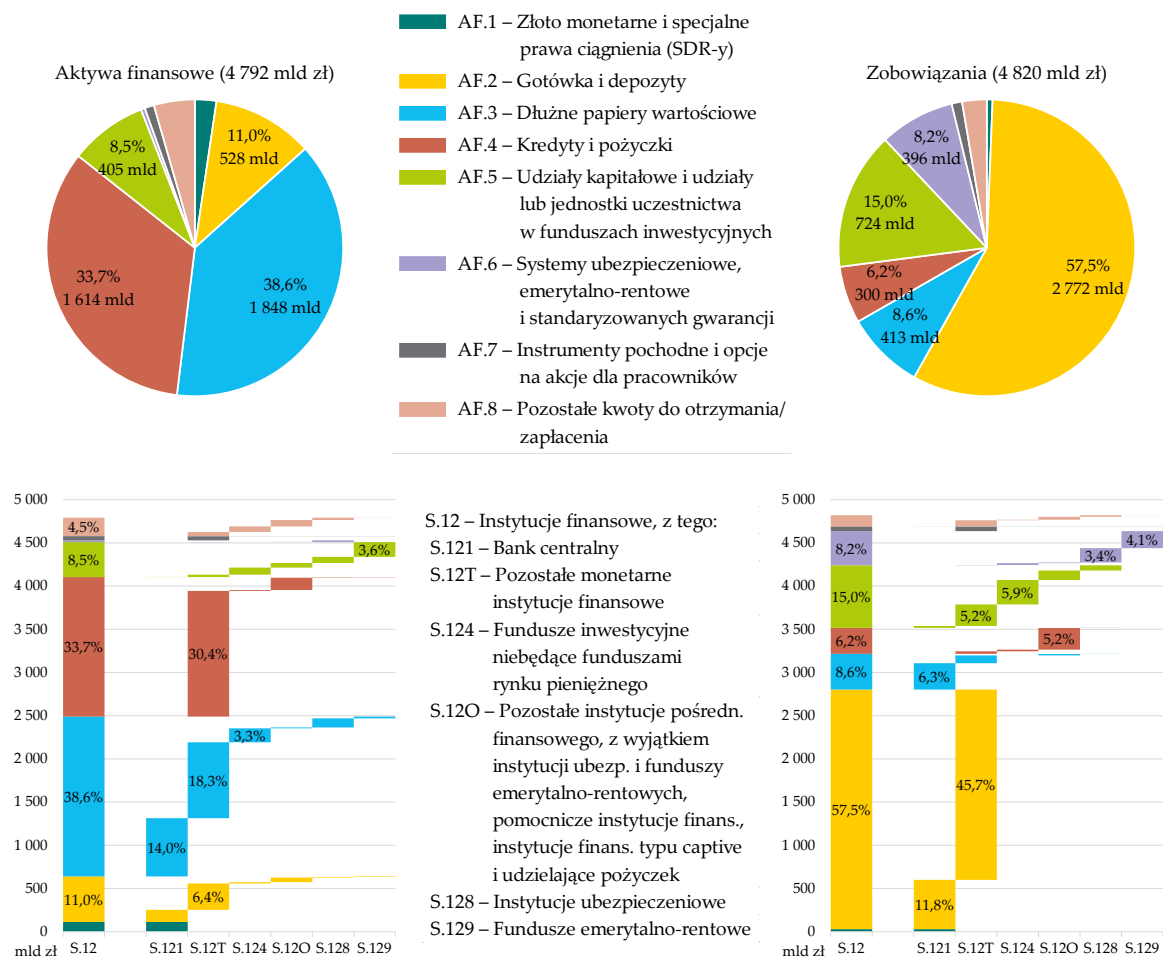
⁵ Zgodnie z metodologią ESA 2010 długoterminowe zobowiązania i należności z tytułu dostaw i usług rejestrowane są w rachunkach finansowych w instrumencie długoterminowe kredyty i pożyczki, ponieważ oferowanie tego rodzaju finansowania różni się od instrumentu płynnościowego, jakim jest krótkoterminowy kredyt handlowy.

⁶ Struktura wpływu instrumentów finansowych została obliczona jako kwartalna zmiana stanów poszczególnych instrumentów finansowych w relacji do stanu początkowego zobowiązań ogółem danego sektora instytucjonalnego.

fundusze rynku pieniężnego), S.124 – fundusze inwestycyjne niebędące funduszami rynku pieniężnego, S.12O – pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, z wyjątkiem instytucji ubezpieczeniowych i funduszy emerytalno-rentowych (m.in. leasing i factoring), pomocnicze instytucje finansowe oraz instytucje finansowe typu *captive* i udzielające pożyczek, S.128 – instytucje ubezpieczeniowe, S.129 – fundusze emerytalno-rentowe.

Struktura aktywów finansowych i zobowiązań całego sektora instytucji finansowych determinowana jest przede wszystkim strukturą bilansów monetarnych instytucji finansowych – NBP i banków komercyjnych. Największą część aktywów finansowych stanowią dłużne papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki – na koniec III kwartału 2023 r. ich udział wyniósł odpowiednio 38,6% i 33,7%. W przypadku dłużnych papierów wartościowych są to głównie obligacje skarbowe i bony pieniężne NBP znajdujące się w portfelu inwestycyjnym banków komercyjnych oraz zagraniczne dłużne papiery wartościowe stanowiące oficjalne aktywa rezerwowe NBP. Zobowiązania sektora finansowego to przede wszystkim gotówka i depozyty – ich łączny udział wyniósł 57,5% na koniec III kwartału 2023 r. – z czego największą część stanowią

Wykres 1.2.1. Struktura aktywów finansowych i zobowiązań sektora instytucji finansowych w III kwartale 2023 r.

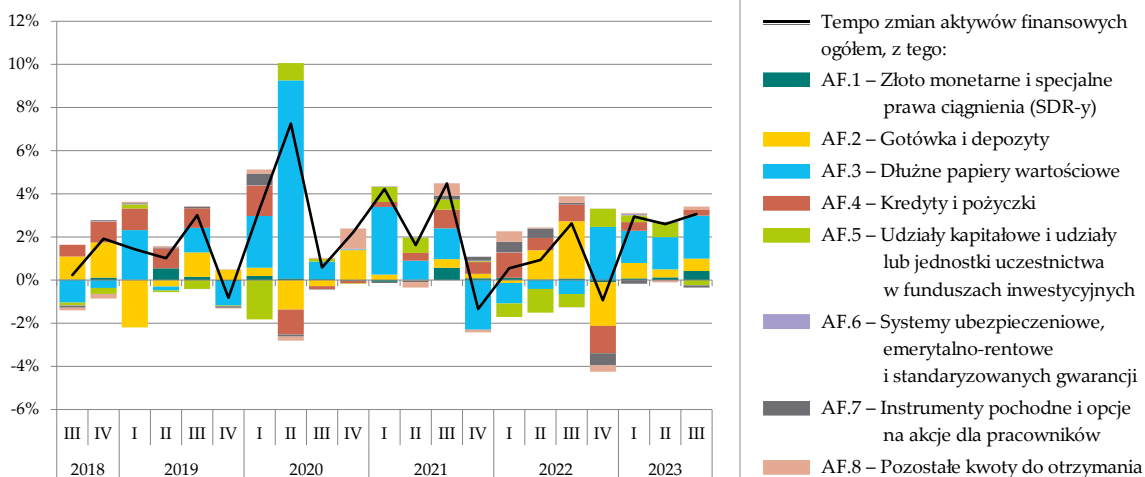

depozyty przyjęte przez monetarne instytucje finansowe (45,2% zobowiązań ogółem). Druga pod względem wielkości składowa zobowiązań to udziały kapitałowe oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wyemitowane przez fundusze inwestycyjne – stanowiły one 15,0% całości zobowiązań.

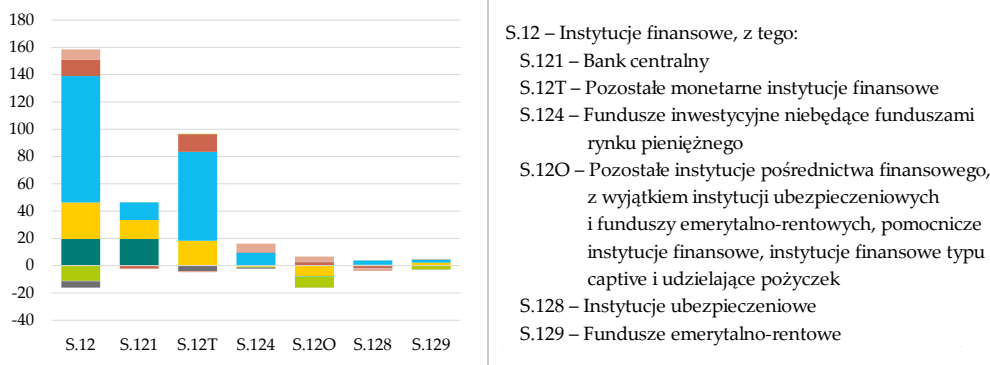
1.2.1. Aktywa finansowe

Największe zmiany aktywów finansowych sektora instytucji finansowych w III kwartale 2023 r. dotyczyły dłużnych papierów wartościowych. Wzrost wartości dłużnych papierów wartościowych w portfolio instytucji finansowych wyniósł 92,7 mld zł (5,3% kw/kw), w tym zmiany transakcyjne – 53,5 mld zł. Najistotniejszy wpływ na transakcje netto miał zakup bonów pieniężnych NBP, obligacji skarbowych i zagranicznych dłużnych papierów wartościowych przez banki komercyjne – nabycie netto wyniosło odpowiednio 23,2 mld zł, 16,2 mld zł oraz 12,1 mld zł. Dodatkowo zmiany nietransakcyjne, które wyniosły 39,2 mld zł w analizowanym okresie, wynikały głównie ze wzrostu o 21,0 mld zł wyceny zagranicznych dłużnych papierów wartościowych

Wykres 1.2.2. Kwartalne tempo zmian aktywów finansowych instytucji finansowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

Wykres 1.2.3. Zmiana aktywów finansowych instytucji finansowych w III kwartale 2023 r. w podziale na podsektory (w mld zł)

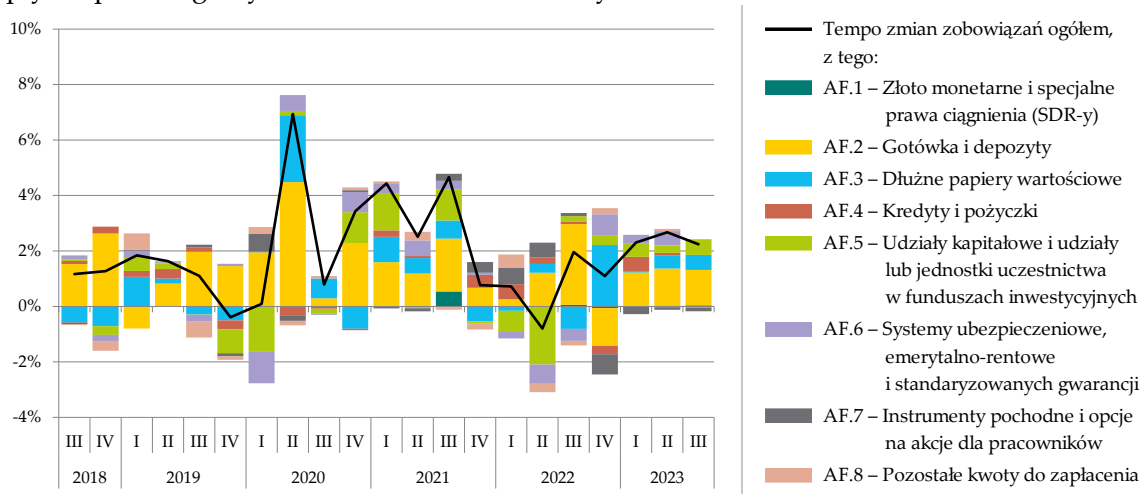

utrzymywanych przez NBP. Stan gotówki i depozytów w całym sektorze instytucji finansowych na koniec III kwartału ub.r. wzrósł o 26,7 mld zł (5,3% kw/kw), m.in. na skutek zwiększenia przez NBP oficjalnych aktywów rezerwowych utrzymywanych w formie lokat w bankach zagranicznych (transakcje netto wyniosły 4,8 mld zł). Ponadto NBP dokonywał zakupów złota – nabycie netto wyniosło 14,6 mld zł.

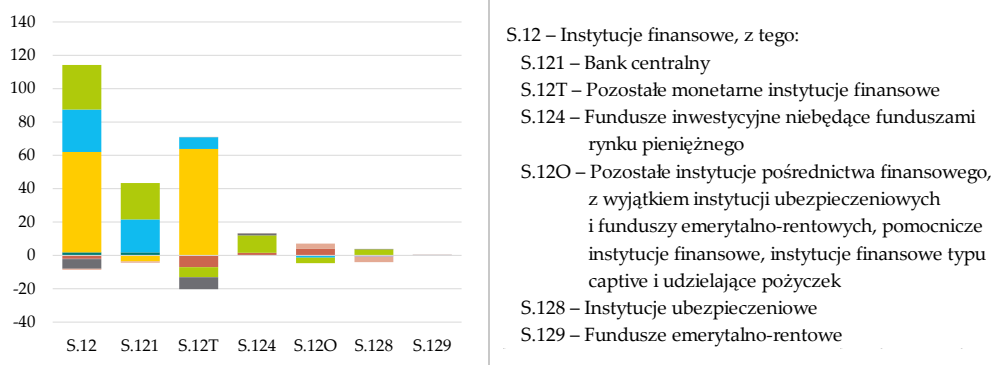
1.2.2. Zobowiązania

W III kwartale 2023 r. największe zmiany zobowiązań sektora instytucji finansowych związane były z depozytami bankowymi, udziałami kapitałowymi i jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz dłużnymi papierami wartościowymi. Wzrost stanu przyjętych depozytów przez monetarne instytucje finansowe (NBP i banki komercyjne) o 51,4 mld zł (2,2% kw/kw) był wypadkową wzrostu o 63,9 mld zł depozytów złożonych w bankach komercyjnych (głównie przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa niefinansowe) oraz zmniejszenia o 12,4 mld zł stanu środków na rachunkach w NBP. Wzrost zobowiązań z tytułu

Wykres 1.2.4. Kwartalne tempo zmian zobowiązań instytucji finansowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

Wykres 1.2.5. Zmiana zobowiązań instytucji finansowych w III kwartale 2023 r. w podziale na podsektory (w mld zł)

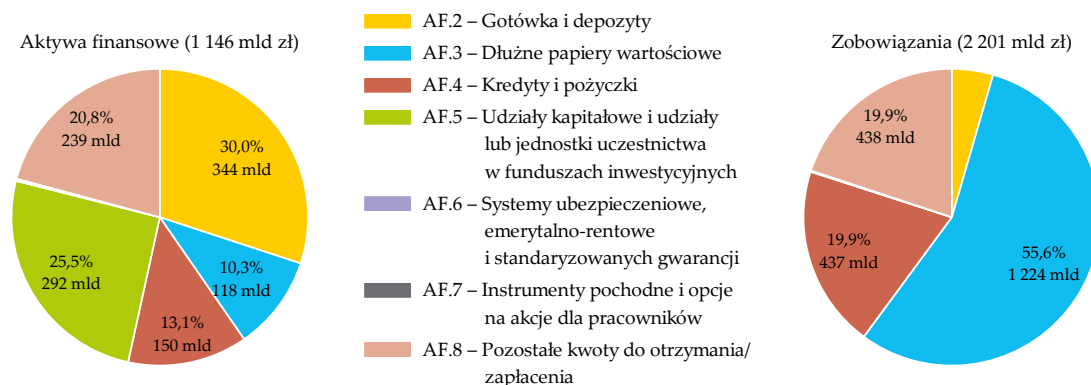
wyemitowanych udziałów kapitałowych o 16,2 mld zł był konsekwencją przede wszystkim dodatnich zmian nietransakcyjnych dotyczących kapitału NBP (21,8 mld zł). Ponadto zobowiązania funduszy inwestycyjnych z tytułu wyemitowanych jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych wzrosły o 10,5 mld zł (3,9% kw/kw), częściowo na skutek nabycia netto jednostek o wartości 5,6 mld zł przez gospodarstwa domowe, a częściowo zmian wyceny (4,9 mld zł). Wzrost zadłużenia sektora instytucji finansowych z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w III kwartale 2023 r. – o 25,5 mld zł (6,6% kw/kw) – związany był przede wszystkim ze sprzedażą netto bonów pieniężnych NBP w wysokości 19,8 mld zł.

1.3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych

Sektor instytucji rządowych i samorządowych obejmuje jednostki sektora finansów publicznych⁷ oraz podmioty przeklasyfikowane zgodnie z wytycznymi ESA 2010 (producenci nierynkowi kontrolowani przez sektor instytucji rządowych i samorządowych). W uzasadnionych przypadkach część działalności podmiotów zaklasyfikowanych w innych sektorach instytucjonalnych powinna zostać potraktowana jako działalność sektora instytucji rządowych i samorządowych. Taka sytuacja ma miejsce m.in. w przypadku funduszy przepływowych utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego (m.in. Krajowy Fundusz Drogowy, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Fundusz Pomocy, Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg) oraz Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.

Struktura aktywów finansowych sektora instytucji rządowych i samorządowych jest następująca: największą część stanowi gotówka i depozyty (30,0% na koniec III kwartału 2023 r.), następnie udziały kapitałowe (25,5%) oraz pozostałe kwoty do otrzymania (20,8%). Głównym źródłem finansowania działań instytucji rządowych i samorządowych są środki pochodzące z emisji dłużnych papierów wartościowych (55,6% zobowiązań ogółem na koniec III kwartału ub.r.). Znaczna część środków finansowych – 19,9% – pochodzi z kredytów i pożyczek (przede

Wykres 1.3.1. Struktura aktywów finansowych i zobowiązań sektora instytucji rządowych i samorządowych w III kwartale 2023 r.

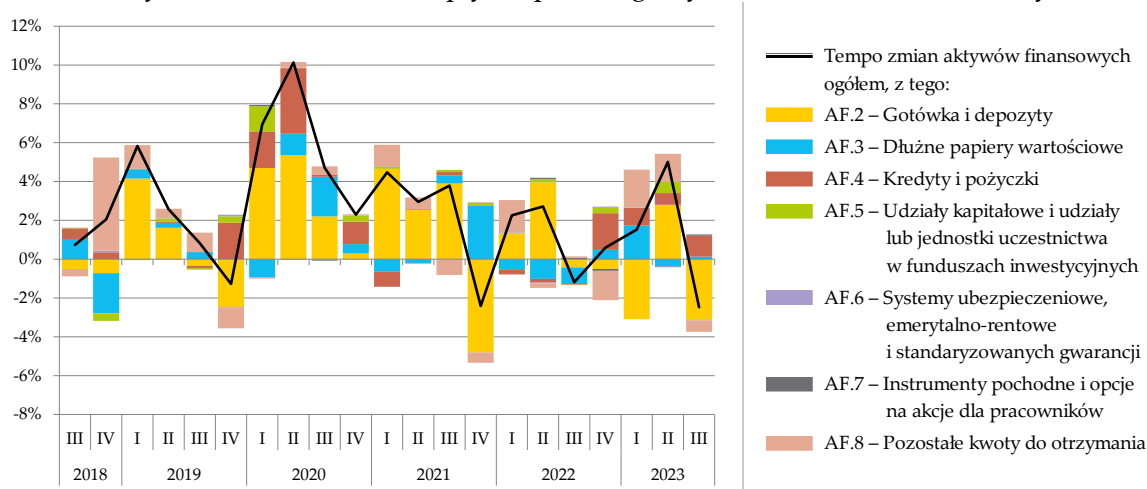
⁷ Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305)

wszystkim kredytów zagranicznych i obligacji oszczędnościowych⁸) oraz pozostałych kwot do zapłaty – również 19,9% łącznych zobowiązań na koniec omawianego kwartału.

1.3.1. Aktywa finansowe

Najistotniejsze zmiany aktywów finansowych sektora instytucji rządowych i samorządowych w III kwartale 2023 r. związane były ze spadkiem stanu gotówki i depozytów oraz wzrostem udzielonych pożyczek długoterminowych (m.in. kontrakty militarne⁹). Stan gotówki i depozytów instytucji rządowych i samorządowych zmniejszył się o 36,5 mld zł (9,6% kw/kw) i dotyczył przede wszystkim depozytów instytucji rządowych szebla centralnego w bankach komercyjnych i NBP oraz depozytów złożonych u Ministra Finansów. Wzrost udzielonych pożyczek o 12,6 mld zł (9,2% kw/kw) był rezultatem zawartych kontraktów na dostawę sprzętu wojskowego oraz udzieleniem pożyczki przez Fundusz Pracy Funduszowi Solidarnościowemu w kwocie ponad 6 mld zł na wypłatę 14. emerytury.

Wykres 1.3.2. Kwartalne tempo zmian aktywów finansowych instytucji rządowych i samorządowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

1.3.2. Zobowiązania

Największa zmiana zobowiązań sektora instytucji rządowych i samorządowych w III kwartale 2023 r. dotyczyła dłużnych papierów wartościowych – wzrost o 38,3 mld zł (3,2% kw/kw), co związane było z emisją netto obligacji skarbowych o wartości 18,3 mld zł¹⁰ oraz

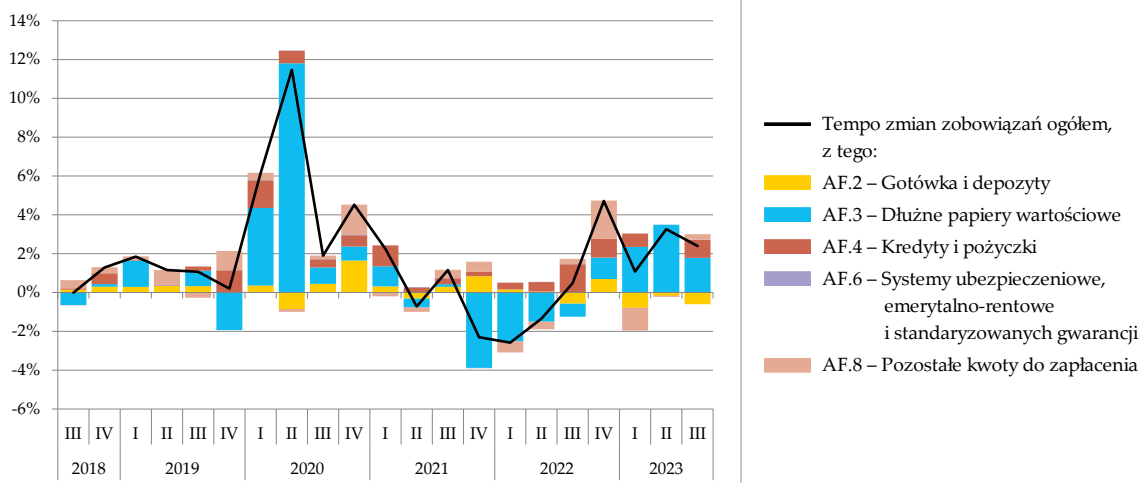
⁸ Zgodnie z metodologią ESA 2010 obligacje oszczędnościowe, z uwagi na ich ograniczoną zbywalność, rejestrowane są jako kredyty i pożyczki, a nie dłużne papiery wartościowe.

⁹ Zgodnie z metodologią ESA 2010 długoterminowe zobowiązania i należności z tytułu dostaw i usług rejestrowane są w rachunkach finansowych w instrumencie długoterminowe kredyty i pożyczki, ponieważ oferowanie tego rodzaju finansowania różni się od instrumentu płynnościowego, jakim jest krótkoterminowy kredyt handlowy.

¹⁰ Według informacji miesięcznej Ministerstwa Finansów o podaży skarbowych papierów wartościowych „Plan finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i jego uwarunkowania – październik 2023 r.” sprzedaż krajowych obligacji w okresie VI-IX 2023 r. wyniosła 58,0 mld zł, w tym 14,7 mld zł stanowiła emisja obligacji oszczędnościowych, która została uwzględniona w zaciągniętych kredytach i pożyczkach sektora instytucji rządowych i samorządowych.

zmianami nietransakcyjnymi (wzrost wyceny rynkowej o 19,2 mld zł). Ponadto wzrosło zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek o 20,0 mld zł (4,8% kw/kw) w związku z zaciągnięciem przez instytucje rządowe sześciu centralnego kredytów w bankach krajowych (4,8 mld zł) oraz u nierezydenta (3,2 mld zł), jak również pożyczki zaciągniętej przez Fundusz Solidarnościowy z Funduszu Pracy o wartości ponad 6 mld zł.

Wykres 1.3.3. Kwartalne tempo zmian zobowiązań instytucji rządowych i samorządowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

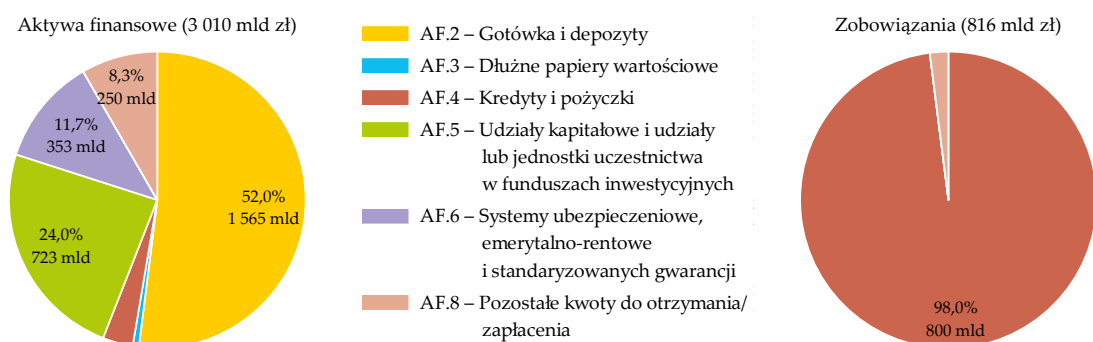

1.4. Sektor gospodarstw domowych

Sektor gospodarstw domowych obejmuje osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł (w tym emerytów i rencistów), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek zatrudniające do 9 osób (włącznie) oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Aktywami finansowymi gospodarstw domowych są przede wszystkim środki utrzymywane w gotówce oraz na rachunkach bankowych – ich udział na koniec III kwartału 2023 r. wyniósł 52,0%

Wykres 1.4.1. Struktura aktywów finansowych i zobowiązań sektora gospodarstw domowych w III kwartale 2023 r.

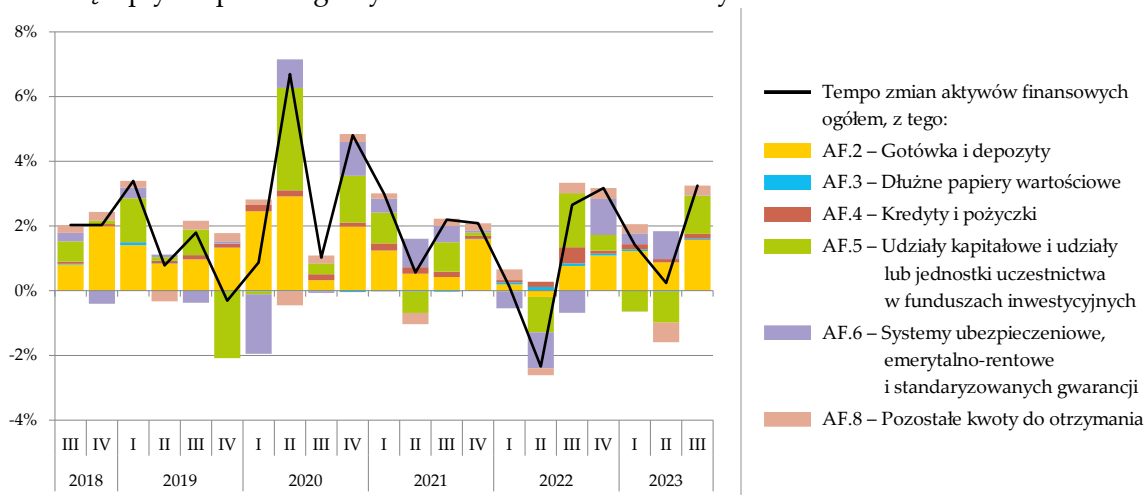

całości majątku finansowego. Istotną część – 24,0% na koniec omawianego kwartału – stanowią udziały kapitałowe (w szczególności inne niż akcje) oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne. Udział aktywów finansowych zgromadzonych w systemach ubezpieczeniowych i emerytalno-rentowych wyniósł na koniec III kwartału ub.r. 11,7%. Zobowiązaniami gospodarstw domowych są prawie wyłącznie kredyty i pożyczki (98,0% na koniec III kwartału 2023 r.) – głównie długoterminowe kredyty bankowe (w tym kredyty hipoteczne, które stanowią 66,7% długoterminowych kredytów i pożyczek).

1.4.1. Aktywa finansowe

W III kwartale 2023 r. przyrost stanu środków na rachunkach bankowych gospodarstw domowych wyniósł 37,4 mld zł (3,2% kw/kw) i dotyczył w szczególności depozytów bieżących. Ponadto wzrosła wartość udziałów kapitałowych w portfelu gospodarstw domowych – o 24,4 mld zł (4,4% kw/kw). Związane to było przede wszystkim ze wzrostem wyceny pozostałych udziałów kapitałowych. W przypadku aktywów gospodarstw domowych ulokowanych w funduszach inwestycyjnych wzrost wartości o 9,9 mld zł spowodowany był przede wszystkim nabyciem netto jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych (6,6 mld zł). Pomimo napływu netto nowych środków do funduszy emerytalnych (9,7 mld zł) wartość uprawnień emerytalno-rentowych gospodarstw domowych pozostała na tym samym poziomie co w II kwartale 2023 r. i wyniosła 352,9 mld zł. Było to spowodowane spadkiem wyceny jednostek rozrachunkowych w funduszach emerytalnych o 9,3 mld zł związanej ze spadkiem wyceny portfela inwestycyjnego tych podmiotów.

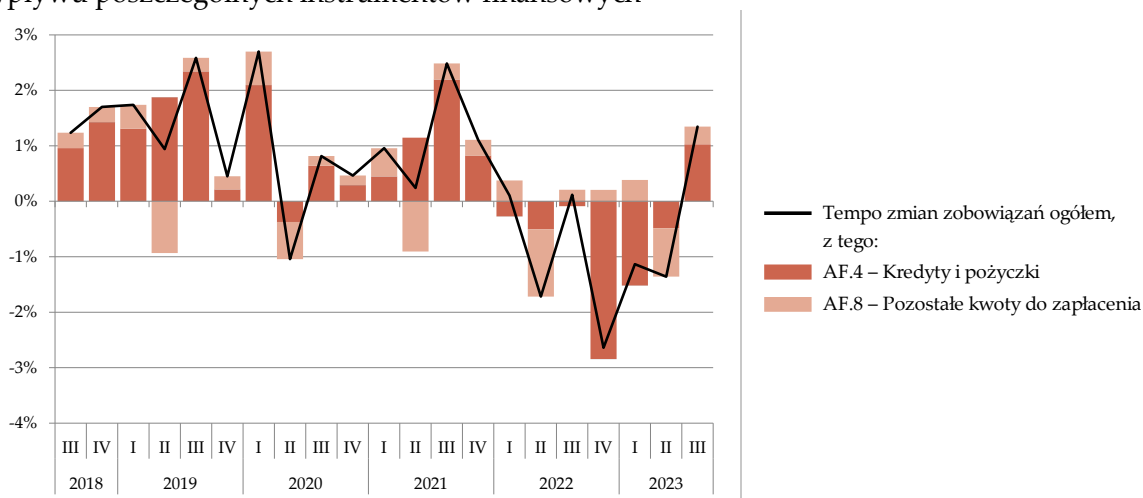
Wykres 1.4.2. Kwartalne tempo zmian aktywów finansowych gospodarstw domowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

1.4.2. Zobowiązania

W III kwartale 2023 r. po raz pierwszy od blisko dwóch lat wzrosła wartość zobowiązań gospodarstw domowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (8,3 mld zł, tj. 1,0% kw/kw) i było to spowodowane m.in. uruchomieniem w lipcu ub.r. programu „Bezpieczny Kredyt 2%”. Na poziom zadłużenia gospodarstw domowych nadal miały wpływ ugody zawierane pomiędzy bankami a kredytobiorcami frankowymi oraz prawomocne wyroki sądowe w sprawie unieważnień umów kredytowych.

Wykres 1.4.3. Kwartalne tempo zmian zobowiązań gospodarstw domowych wraz ze strukturą wpływu poszczególnych instrumentów finansowych

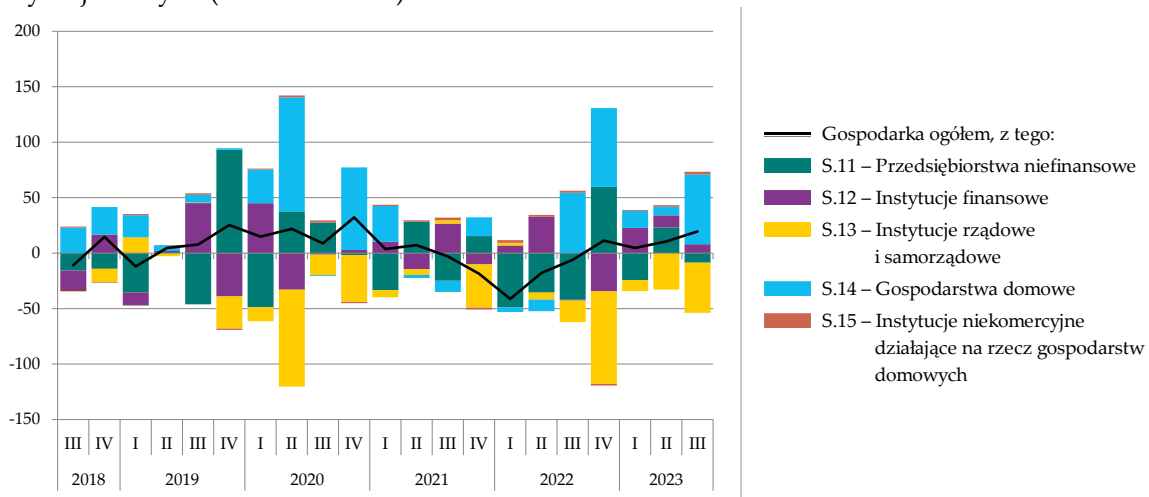

2. Wierzytelności netto/zadłużenie netto

Na pozycję bilansującą w rachunkach finansowych – wierzytelności netto/zadłużenie netto – składają się wszystkie transakcje finansowe jednostek instytucjonalnych (nabycie netto aktywów finansowych pomniejszone o zaciągnięcie netto zobowiązań). W przypadku wierzytelności netto suma oszczędności przewyższa wartość inwestycji w aktywa niefinansowe i w rezultacie jednostka instytucjonalna dysponuje dodatkowymi funduszami (nadwyżką finansową), które może ulokować w aktywach finansowych zwiększając swój majątek. W sytuacji zadłużenia netto oszczędności jednostki instytucjonalnej są niewystarczające do pokrycia wydatków na aktywa niefinansowe i konieczne jest skorzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania, czyli zaciągnięcie zobowiązań (deficyt finansowy). Wierzytelności netto/zadłużenie netto gospodarki ogółem będące sumą pozycji bilansujących krajowych sektorów instytucjonalnych reprezentują jej saldo transakcji z zagranicą.

W III kwartale 2023 r. pozycje bilansujące krajowych sektorów instytucjonalnych kształtowały się w następujący sposób: gospodarstwa domowe i instytucje finansowe miały wierzytelności netto odpowiednio w wysokości 62,9 mld zł i 8,1 mld zł, natomiast instytucje rządowe i samorządowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe – zadłużenie netto na poziomie 45,2 mld zł oraz 8,6 mld zł.

Wykres 2.1. Wierzytelności netto/zadłużenie netto gospodarki ogółem według sektorów instytucjonalnych (dane w mld zł)

Analizując kształtowanie się wierzytelności netto/zadłużenia netto poszczególnych sektorów instytucjonalnych w III kwartale 2023 r. można stwierdzić, że:

- sektor przedsiębiorstw niefinansowych był dłużnikiem netto, co wiązało się ze zbyciem netto posiadanych udziałów kapitałowych innych niż akcje oraz z zaciąganiem netto kredytów handlowych u swoich kontrahentów; jednocześnie jednak przedsiębiorstwa niefinansowe zwiększyły stan środków na rachunkach bankowych;

- sektor instytucji finansowych był wierzycielem netto, udzielając kredytów w szczególności gospodarstwom domowym, lokując nadwyżki finansowe w dłużne papiery wartościowe (m.in. krajowe obligacje skarbowe, a w przypadku banków komercyjnych – bony pieniężne NBP); ponadto NBP zwiększył polskie rezerwy złota monetarnego;
- sektor instytucji rządowych i samorządowych pozostawał dłużnikiem finansowym pozyskując finansowanie na realizację zadań publicznych poprzez emisję obligacji skarbowych, w tym obligacji oszczędnościowych, oraz zmniejszając stan środków na rachunkach bankowych;
- sektor gospodarstw domowych dysponował nadwyżką finansową, która była utrzymywana na lokatach bankowych lub przeznaczona na zakup jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz jednostek rozrachunkowych w funduszach emerytalnych.

Załącznik

Tabela 1. Powiązania pomiędzy bilansami, transakcjami i pozostałymi zmianami aktywów finansowych i zobowiązań według sektorów instytucjonalnych w II i III kwartale 2023 r. (dane w mln zł)

Sektor	Okres	II kwartał 2023 r.			III kwartał 2023 r.			
	Instrumenty finansowe	Bilans na koniec kwartału	Transakcje	Pozostałe zmiany aktywów i zobowiązań	Bilans na koniec kwartału	Transakcje	Pozostałe zmiany aktywów i zobowiązań	Bilans na koniec kwartału
Gospodarka ogółem [S.1]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	11 111 074	200 249	-30 555	11 280 768	221 649	107 712	11 610 129
	Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	86 947	12 970	-7 280	92 637	14 573	4 985	112 195
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	2 876 172	90 796	-17 445	2 949 523	47 195	23 041	3 019 759
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	1 847 551	87 594	-25 624	1 909 521	55 550	39 857	2 004 928
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	2 019 734	24 044	-10 290	2 033 488	23 954	11 329	2 068 771
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	1 787 255	2 427	21 050	1 810 732	-22 156	42 292	1 830 868
	Syst. ubezpiecz. emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	394 369	10 076	11 275	415 720	8 850	-9 400	415 170
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	85 545	536	-169	85 912	-8 647	-4 618	72 647
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	2 013 500	-28 195	-2 071	1 983 234	102 330	226	2 085 790
	Zobowiązania [(A)F.L]	12 125 540	189 750	20 438	12 335 728	202 106	71 653	12 609 487
	Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	30 227	0	-1 844	28 383	0	1 783	30 166
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	2 765 176	69 871	-10 731	2 824 316	31 237	15 980	2 871 533
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	1 555 215	89 272	1 512	1 645 999	47 518	19 754	1 713 271
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	2 709 464	27 997	-29 166	2 708 295	18 306	28 890	2 755 491
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	2 673 790	20 568	52 856	2 747 214	7 127	18 361	2 772 702
Syst. ubezpiecz. emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	374 723	10 151	13 751	398 625	9 181	-9 305	398 501	
Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	90 109	90 109	-5 510	83 421	-11 686	-271	71 464	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	1 926 836	-26 931	-429	1 899 476	100 423	-3 541	1 996 358	
Pozycja bilansująca* [(A)F.A – (A)F.L]	-1 014 465	10 500	-50 995	-1 054 960	19 543	36 059	-999 358	
Przedsiębiorstwa niefinansowe [S.11]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	2 511 252	18 142	-30 515	2 498 879	89 255	29 635	2 617 769
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	512 181	3 947	-5 288	510 840	26 279	5 514	542 633
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	18 167	-766	-426	16 975	45	69	17 089
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	191 445	6 022	-1 224	196 243	4 229	1 966	202 438
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	398 509	24 192	-10 103	412 598	-18 587	15 870	409 881
	Syst. ubezpiecz. emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	43 527	-215	-2 763	40 549	-255	-275	40 019
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	32 476	726	-1 342	31 860	-7 031	-2 366	22 463
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	1 314 945	-15 763	-9 368	1 289 814	84 575	8 858	1 383 247
	Zobowiązania [(A)F.L]	4 626 870	-4 986	35 785	4 657 669	97 822	7 990	4 763 481
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	75 636	-2 277	-903	72 456	5 622	-2 097	75 981
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	1 190 165	15 388	-16 788	1 188 765	3 257	17 735	1 209 757
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	1 988 460	7 775	53 427	2 049 662	1 375	-2 591	2 048 446
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	25 792	-614	-2 335	22 843	-5 646	-559	16 638
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	1 346 817	-25 258	2 385	1 323 944	93 215	-4 500	1 412 659
	Pozycja bilansująca* [(A)F.A – (A)F.L]	-2 115 619	23 128	-66 300	-2 158 791	-8 566	21 645	-2 145 712
Instytucje finansowe [S.12]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	4 531 974	144 029	-26 338	4 649 665	77 036	65 307	4 792 008
	Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	86 947	12 970	-7 280	92 637	14 573	4 985	112 195
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	484 693	27 588	-10 728	501 553	14 302	12 404	528 259
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	1 688 061	92 870	-25 169	1 755 762	53 461	39 236	1 848 459
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	1 603 191	7 747	-8 493	1 602 445	2 957	9 055	1 614 457
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	385 882	5 092	25 688	416 662	-10 907	-261	405 494
	Syst. ubezpiecz. emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	21 178	-161	-136	20 881	-448	134	20 567
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	52 417	-123	1 446	53 740	-1 597	-3 058	49 085
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	209 605	-1 954	-1 665	205 986	4 696	2 810	213 492
	Zobowiązania [(A)F.L]	4 591 891	133 038	-10 344	4 714 585	68 985	36 572	4 820 142
	Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	30 227	0	-1 844	28 383	0	1 783	30 166
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	2 649 595	73 374	-10 731	2 712 238	44 275	15 980	2 772 493
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	366 588	23 258	-1 906	387 940	22 851	2 612	413 403
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	297 627	10 155	-5 423	302 359	-6 061	3 993	300 291
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	685 204	12 792	-589	697 407	5 752	20 944	724 103
Syst. ubezpiecz. emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	372 037	10 082	13 751	395 870	9 112	-9 305	395 677	
Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	64 304	-565	-3 176	60 563	-6 040	289	54 812	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	126 309	3 941	-425	129 825	-904	277	129 198	
Pozycja bilansująca* [(A)F.A – (A)F.L]	-59 917	10 991	-15 994	-64 920	8 051	28 735	-28 134	

Sektory	Okres	II kwartał 2023 r.			III kwartał 2023 r.				
	Instrumenty finansowe	Bilans na koniec kwartału	Transakcje	Pozostałe zmiany aktywów i zobowiązań	Bilans na koniec kwartału	Transakcje	Pozostałe zmiany aktywów i zobowiązań	Bilans na koniec kwartału	
Instytucje rządowe i samorządowe [S.13]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	1 118 898	36 474	19 602	1 174 974	-16 477	-12 597	1 145 900	
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	349 377	25 867	5 510	380 754	-34 229	-2 256	344 269	
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	120 669	-3 942	0	116 727	1 577	0	118 304	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	130 442	6 925	-208	137 159	12 292	298	149 749	
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	286 161	814	5 600	292 575	-291	0	292 284	
	Syst. ubezpiecz., emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	2 205	-307	1	1 899	-178	0	1 721	
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	617	-67	-282	268	-18	809	1 059	
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	229 427	7 184	8 981	245 592	4 370	-11 448	238 514	
	Zobowiązania [(A)F.L]	2 081 663	69 253	-1 379	2 149 537	28 751	22 759	2 201 047	
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	115 581	-3 503	0	112 078	-13 038	0	99 040	
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	1 112 991	68 291	4 320	1 185 602	19 045	19 240	1 223 887	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	417 644	2 883	-3 317	417 210	17 135	2 837	437 182	
	Syst. ubezpiecz., emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	2 686	69	0	2 755	69	0	2 824	
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	0	0	0	0	0	0	0	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	432 761	1 513	-2 382	431 892	5 540	682	438 114		
Pozycja bilansująca* [(A)F.A - (A)F.L]	-962 765	-32 779	20 981	-974 563	-45 228	-35 356	-1 055 147		
Gospodarstwa domowe [S.14]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	2 908 687	238	6 750	2 915 675	69 401	25 247	3 010 323	
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	1 493 545	32 294	-6 852	1 518 987	38 591	7 280	1 564 858	
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	20 110	-728	-9	19 373	460	531	20 364	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	91 847	3 327	-366	94 808	4 312	10	99 130	
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	716 254	-27 745	-205	688 304	7 622	26 685	722 611	
	Syst. ubezpiecz., emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	327 459	10 759	14 174	352 392	9 731	-9 259	352 864	
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	36	0	9	45	-1	-3	41	
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	259 437	-17 668	-2	241 767	8 687	1	250 455	
	Zobowiązania [(A)F.L]	816 290	-7 556	-3 537	805 197	6 550	4 287	816 034	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	795 339	-430	-3 537	791 372	3 978	4 287	799 637	
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	13	1	1	15	1	-2	14	
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	20 938	-7 127	-1	13 810	2 572	0	16 382	
	Pozycja bilansująca* [(A)F.A - (A)F.L]	2 092 397	7 794	10 287	2 110 478	62 852	20 960	2 194 290	
	INKgd [S.15]	Aktywa finansowe [(A)F.A]	40 263	1 365	-52	41 576	2 433	120	44 129
Gotówka i depozyty [(A)F.2]		36 376	1 101	-88	37 389	2 253	97	39 739	
Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]		543	160	-19	684	8	20	712	
Kredyty i pożyczki [(A)F.4]		2 810	24	0	2 834	164	0	2 998	
Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]		449	74	70	593	7	-3	597	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]		85	6	-15	76	2	4	82	
Zobowiązania [(A)F.L]		8 826	0	-87	8 739	-2	46	8 783	
Kredyty i pożyczki [(A)F.4]		8 689	1	-101	8 589	-3	38	8 624	
Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]		126	0	19	145	0	8	153	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]		11	0	-6	5	1	0	6	
Pozycja bilansująca* [(A)F.A - (A)F.L]		31 437	1 365	35	32 837	2 435	74	35 346	
Zagranica [S.2]		Aktywa finansowe [(A)F.A]	2 797 655	52 940	-8 360	2 842 235	32 691	42 585	2 917 511
		Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	30 227	-12 963	11 119	28 383	-14 569	16 352	30 166
		Gotówka i depozyty [(A)F.2]	150 524	17 258	-3 927	163 855	18 518	5 731	188 104
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	351 017	30 712	-7 731	373 998	-1 051	9 032	381 979	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	808 033	5 131	-21 567	791 597	-4 963	20 641	807 275	
	Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	1 097 650	18 589	28 655	1 144 894	33 954	-17 718	1 161 130	
	Syst. ubezpiecz., emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	4 249	-96	-504	3 649	-58	-31	3 560	
	Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	42 713	1 164	-5 228	38 649	-435	-1 079	37 135	
	Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	313 242	-6 855	-9 178	297 209	1 294	9 660	308 163	
	Zobowiązania [(A)F.L]	1 720 729	63 440	-66 530	1 717 639	52 234	60 534	1 830 407	
	Złoto monetarne i SDR-y [(A)F.1]	24 486	8	-1 494	23 000	4	1 444	24 448	
	Gotówka i depozyty [(A)F.2]	261 520	38 184	-10 641	289 063	34 477	12 789	336 329	
	Dłużne papiery wartościowe [(A)F.3]	643 352	29 035	-34 867	637 520	6 982	29 134	673 636	
	Kredyty i pożyczki [(A)F.4]	118 303	1 178	-2 690	116 791	685	3 080	120 556	
Udziały kapit. oraz udz. i j.u. w fund. inw. [(A)F.5]	211 116	448	-3 151	208 413	4 671	6 211	219 295		
Syst. ubezpiecz., emeryt.-rent. i stand. gwar. [(A)F.6]	23 895	-171	-2 979	20 745	-389	-126	20 230		
Instr. pochodne i opcje na akcje dla prac. [(A)F.7]	38 150	2 878	112	41 140	2 604	-5 426	38 318		
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [(A)F.8]	399 906	-8 119	-10 820	380 967	3 201	13 426	397 594		
Pozycja bilansująca* [(A)F.A - (A)F.L]	1 076 926	-10 500	58 171	1 124 597	-19 543	-17 950	1 087 104		

* Dla bilansów: finansowa wartość netto [BF.90], dla transakcji: wierzytelności netto (+) / zadłużenie netto (-) w rachunkach finansowych [B.9F]

Tabela 2. Dynamiki zmian aktywów finansowych i zobowiązań gospodarki ogółem [S.1] według instrumentów finansowych (w %)

	Dynamika roczna*			Dynamika kwartalna									
	2021 III	2022 III	2023 III	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2023 I	2023 II	2023 III	
Aktywa finansowe													
Aktywa finansowe ogółem [AF.A]	11,8	4,9	8,4	3,7	1,0	0,8	0,4	2,6	1,3	2,4	1,5	2,9	
Złoto monetarne i specjalne prawa ciągnięcia (SDR-y) [AF.1]	36,5	17,0	27,5	46,2	4,9	5,9	1,6	3,7	-5,1	4,1	6,5	21,1	
Gotówka i depozyty [AF.2]	14,9	12,1	3,9	3,9	0,7	0,7	3,9	6,4	-2,2	1,2	2,6	2,4	
Dłużne papiery wartościowe [AF.3]	13,5	-10,2	21,9	3,5	-4,0	-2,6	-1,9	-2,1	7,0	4,9	3,4	5,0	
Kredyty i pożyczki [AF.4]	5,6	8,7	3,0	2,3	2,0	1,7	1,5	3,2	-1,3	1,9	0,7	1,7	
Udziały kapit. oraz udziały i jedn. uczest. w fund. inwest. [AF.5]	9,5	-3,9	7,8	2,8	0,7	-1,0	-3,9	0,4	4,4	0,8	1,3	1,1	
Syst. ubezp., emeryt.-rentowe i standaryzow. gwarancji [AF.6]	24,8	-14,0	21,3	3,3	1,0	-2,3	-7,9	-5,3	9,7	5,0	5,4	-0,1	
Instrumenty pochodne i opcje na akcje dla pracowników [AF.7]	96,1	87,2	-52,6	46,6	18,8	24,5	30,6	-3,2	-34,9	-14,3	0,4	-15,4	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [AF.8]	9,1	15,5	11,6	3,2	5,1	4,6	0,4	4,7	3,6	4,1	-1,5	5,2	
Zobowiązania													
Zobowiązania ogółem [AF.L]	10,6	4,1	7,8	3,4	1,0	0,8	0,1	2,1	1,5	2,1	1,7	2,2	
Złoto monetarne i specjalne prawa ciągnięcia (SDR-y) [AF.1]	313,8	13,9	-9,9	315,2	1,3	1,6	2,6	7,9	-8,2	-1,6	-6,1	6,3	
Gotówka i depozyty [AF.2]	13,9	9,0	3,6	3,5	1,8	0,5	2,1	4,3	-1,7	1,4	2,1	1,7	
Dłużne papiery wartościowe [AF.3]	5,6	-14,8	23,7	1,7	-6,4	-4,1	-1,9	-3,3	8,7	3,3	5,8	4,1	
Kredyty i pożyczki [AF.4]	6,9	10,2	2,4	2,5	2,1	2,0	2,0	3,7	-1,1	1,8	0,0	1,7	
Udziały kapit. oraz udziały i jedn. uczest. w fund. inwest. [AF.5]	13,1	-3,7	10,4	3,8	1,0	-0,5	-3,7	-0,5	4,9	1,5	2,7	0,9	
Syst. ubezp., emeryt.-rentowe i standaryzow. gwarancji [AF.6]	25,3	-14,7	21,4	3,5	0,9	-2,9	-8,0	-5,3	10,0	3,7	6,4	0,0	
Instrumenty pochodne i opcje na akcje dla pracowników [AF.7]	71,0	173,1	-62,3	59,9	38,5	37,8	27,0	12,7	-40,5	-20,0	-7,4	-14,3	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia [AF.8]	6,4	16,2	11,9	3,1	4,3	4,5	1,4	5,1	3,2	4,6	-1,4	5,1	
Finansowa wartość netto [BF.90]	-0,2	-4,1	1,5	1,2	1,7	0,3	-3,2	-2,9	3,7	-0,6	4,0	-5,3	

* Dynamika roczna została obliczona jako zmiana procentowa stanu na koniec danego kwartału względem stanu na koniec analogicznego kwartału roku poprzedniego.

Tabela 3. Dynamiki zmian aktywów finansowych ogółem [AF.A] i zobowiązań ogółem [AF.L] według sektorów instytucjonalnych (w %)

	Dynamika roczna*			Dynamika kwartalna									
	2021 III	2022 III	2023 III	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2022 IV	2023 I	2023 II	2023 III	
Aktywa finansowe													
Gospodarka ogółem [S.1]	11,8	4,9	8,4	3,7	1,0	0,8	0,4	2,6	1,3	2,4	1,5	2,9	
Przedsiębiorstwa niefinansowe [S.11]	9,2	14,3	11,4	3,8	6,2	1,4	1,7	4,3	3,9	2,8	-0,5	4,8	
Instytucje finansowe [S.12]	13,1	2,8	7,8	4,5	-1,3	0,6	0,9	2,6	-0,9	2,9	2,6	3,1	
Instytucje rządowe i samorządowe [S.13]	14,2	1,3	4,6	3,8	-2,4	2,3	2,7	-1,2	0,6	1,5	5,0	-2,5	
Gospodarstwa domowe [S.14]	10,9	2,5	8,3	2,2	2,1	0,1	-2,3	2,7	3,2	1,4	0,2	3,2	
INKgd [S.15]	10,4	11,7	7,8	6,7	-4,8	7,2	4,2	5,1	-3,9	2,4	3,3	6,1	
Zobowiązania													
Gospodarka ogółem [S.1]	10,6	4,1	7,8	3,4	1,0	0,8	0,1	2,1	1,5	2,1	1,7	2,2	
Przedsiębiorstwa niefinansowe [S.11]	8,4	11,6	7,5	3,5	3,1	2,6	2,1	3,4	1,4	3,0	0,7	2,3	
Instytucje finansowe [S.12]	15,9	2,7	8,6	4,7	0,8	0,7	-0,8	2,0	1,1	2,3	2,7	2,2	
Instytucje rządowe i samorządowe [S.13]	7,3	-5,7	11,9	1,2	-2,3	-2,6	-1,3	0,5	4,7	1,1	3,3	2,4	
Gospodarstwa domowe [S.14]	4,2	-0,4	-3,8	2,5	1,1	0,1	-1,7	0,1	-2,6	-1,1	-1,4	1,3	
INKgd [S.15]	4,3	3,9	-0,9	2,1	1,6	0,2	1,0	1,1	0,1	-0,5	-1,0	0,5	

* Dynamika roczna została obliczona jako zmiana procentowa stanu na koniec danego kwartału względem stanu na koniec analogicznego kwartału roku poprzedniego.